

‘Kapitalisme maakt ons kapot’

Wereldbeweging christelijke arbeiders laat aan duidelijkheid weinig te wensen over

- Cardijn is nog altijd de grote inspirator van de wereldbeweging van christelijke arbeiders
- Verklaring vierjaarlijks congres uit indirect kritiek op ACW
- Marc Michiels, diaken en coördinator Europese koepel, was erbij

Lieve WOUTERS

In het Duitse Haltern am See kwamen eind juli vertegenwoordigers van de christelijke arbeidersbeweging (WBCA) uit ruim vijftig landen uit alle hoeken van de wereld bijeen voor hun vierjaarlijkse algemene vergadering. „Zo'n bijeenkomst is op zich al een bewonderenswaardig gegeven”, vindt Marc Michiels, stafmedewerker van KWB en coördinator van de Europese koepel EBCA. „Ik sprak er met mensen vanuit Rwanda tot Japan. De realiteit van de christelijke arbeidersbeweging is vanzelfsprekend heel divers, naargelang de context van de landen waarin de nationale organisaties actief zijn. De kracht van zo'n wereldvergadering ligt vooral in de onderlinge ontmoeting, die je met andere ogen doet kijken naar het dagelijkse leven.”

De slotverklaring van de wereldbeweging is er niet minder mals om. In strenge bewoordingen klaagt ze het kapitalisme aan, dat „alle maatschappelijke, sociale en natuurlijke rijkdommen leegzuigt”. En verder: „Gewetenloosheid en onmenselijkheid nemen toe. Individualisme

en consumptiedrang leiden tot onverschilligheid.” In hun analyse stellen de congresleden vast dat de economische en financiële crisis leidt tot een toename van de werkloosheid, van slechte arbeidsomstandigheden en zelfs van het slavenom, tot uitzichtloosheid bij de jeugd en afbraak van de sociale zekerheid.

Marc Michiels: „De tekst is vooral bedoeld als een werkinstrument voor de eigen lidorganisaties. De WBCA beschikt immers niet over lobbyisten om haar zaak te bepleiten bij de wereldleiders.”

De WBCA werd in 1966, in de nasleep van het Tweede Vaticaans Concilie, opgericht in Rome. Kerkelijke overheden spelen er nog altijd een belangrijke rol in en de invloed van Cardijn is er nog even voelbaar als gisteren. In de slotverklaring vind je probleemloos Cardijns alom bekende aanpak terug: zien, oordelen, handelen. Wat dat handelen betreft, gingen de deelnemers na hoe ze vanuit hun beweging zelf kunnen bijdragen tot een rechtvaardige, solidaire en duurzame samenleving.

Christelijke arbeidersbeweging wil in Europa zwaarder doorwegen

De verklaring kan dan ook worden gezien als onrechtstreekse kritiek op lidorganisatie ACW, dat risicovol belegd met spaargeld van haar leden en verenigingen, bij een bank die door de overheid gered moest worden van het faillissement. Michiels: „Onder meer bij KWB en LBC staan velen erg kritisch tegenover wat zich hier heeft afgespeeld. De

beweging liet zich meeslepen in een financieel verhaal dat duidelijk fout is afgelopen.”

En hij vervolgt: „Toch is de kritiek vanuit de arbeidersbeweging op het economische systeem lang niet nieuw. In het manifest van de KWB staat letterlijk: ‘Het kapitalisme maakt mensen kapot.’ De vraag is alleen: hoe gaan we het veranderen?”

„De kerkelijke leer mag dan wel duidelijk zijn sinds de sociale encycliciek *Rerum novarum*, onze kerkelijke overheden zijn lang niet altijd even dapper om die te verdedigen”, zegt Michiels. „In een land als Spanje kijkt de Kerk liever de devotie kant op. Met paus Franciscus daarentegen hebben we een gezaghebbende stem die resoluut de stem van de armen en zwakken vertolkt.”

Als coördinator van de Europese koepel EBCA is diaken Marc Michiels wekelijks een dag in de weer om de christelijke arbeidersbeweging in een Europese context meer gestalte te geven. Dat is nodig om de stem van de beweging duidelijker te laten horen in een groeiende politieke unie, die andere economische keuzes maakt.

„Onze beweging in Europa bestaat uit drie soorten nationale werkingen. In landen als Frankrijk, Spanje en Portugal is de christelijke arbeidersbeweging sterk kerkgebonden en klein. In België en Duitsland is het een massabeweging, die vooral politieke invloed uitoefent. In de landen van het voormalige Oostblok staat de beweging nog in de kinderschoenen en moet nog volop worden gewerkt aan een sociaal middenveld. Iedereen voelt de nood aan om meer samen te werken, maar er is nog een lange weg te gaan”, besluit Marc Michiels.

CURSIEFJE

Martine CROONEN

Even weg uit je achtertuin

„Staycation, thuis vakantie nemen, is de trend van het moment. Waarom ook niet? De tuin staat in bloei en het gras offert zich vast graag op aan zwembad of tent voor de jeugd. En al lijkt het een goed idee om eens thuis vakantie te nemen, terzelfder tijd ogen die lastminuteaanbiedingen heel verleidelijk. Vervolgens kies je dan maar voor de gulden middenweg, een gezinstrip naar Praag. Daarna zien we wel wat het wordt.”

Te midden van torenhoge huizenblokken in allerlei stijlen valt de amberkleurige gevel van onze residentie op. De vriendelijke gastheer toont ons onze stek: een ruim appartement met twee badkamers. We strekken nog even de benen en ontdekken alvast de Oude Stad, een van de best bewaarde stadskernen in Europa en dus een plekje op de Werelderfgoedlijst van Unesco waard, lezen we in onze stadsgids. De stad geeft een mysterieuze aanblik. Eeuwenoud, maar ontluikend. Het is duidelijk dat Praag een tweede adem vond na decennia van oorlog en onderdrukking. Omdat de avond zacht en onze nieuwsgierigheid groot is, nestelen we ons op een terras bij de Bethlehemkapel. Oud en nieuw gaan naadloos in elkaar over, merken we als we even later kuieren op het Wenceslasplein. Hoewel laat op de avond, zijn de meeste winkels en eetstalletjes nog open en heerst er een gezellige drukte.

Terwijl de jongste dochters de stad al shoppend verkennen en de oudste met vriend de Biennale opzoekt, bezoek ik met man en zoon het Museum van het Communisme. Boeiend is de kennismaking met het leven achter het IJzeren Gordijn. Verrassend welk verleden dit volk met zich meedraagt, en dat niet eens zo lang geleden. We beklimmen de Petrinheuvel en brengen een flietsbezoek aan het Strahovklooster met zijn fascinerende verzameling boeken en fresco's. De afdaling even later trakteert ons op een indrukwekkend uitzicht over de stad. Vandaag willen we de wisseling van de wacht bij de Burcht niet missen. Toch vraag ik me even af wie de attractie is: de soldaat of de nieuwsgierige toerist? Via de beroemde Karelsbrug, waarop verliefde stelletjes zich in karikaturale kunst laten vereeuwigen, steken we opnieuw de Moldau over.

De Joodse wijk, die de naam Josefov naar keizer Jozef II meekreeg, herinnert aan een minder fraaie periode uit de geschiedenis. We voelen ons niet op ons gemak. De begraafplaats en de herinneringen aan het Joodse getto staan in schril contrast met de mondaine uitstraling die de wijk in de loop der jaren meekreeg. Bekomen doen we bij een frisse pils, die – zo lezen we – bovendien niet uit België, maar uit Tsjechië afkomstig is.

Op de terugweg houden we nog even halt in Karlštejn, om er de burcht van Karel IV te bezoeken. In een van de torens trakteert een luitspeler ons op een vleugje middeleeuwse muziek. Of hoe het verleden ook mooi kan zijn. „Een moeilijke geschiedenis kenmerkt ons land, maar vandaag zijn we trots”, zegt de jonge gids. We geven hem graag gelijk.

Mensen ontmoeten en kennismaken met hun herinneringen, het is anders dan je nestelen in je eigen tuin. 'Staycation' mag dan wel een trend zijn, het blijft boeiend om uit je vertrouwde omgeving te stappen en kennis te maken met een andere wereld. Het doet je even stilstaan bij wat mensen beweegt, over alle grenzen heen. De resterende dagen genieten we thuis in het gezelschap van vrienden en familie. Geld voor een zwembad rest er niet meer, maar het blijkt een mooi compromis: even weg uit je achtertuin, om er met nieuwe herinneringen nadien nog lang in weg te dromen. ”

Het Amazon Logistics Center in Duitsland kwam onlangs in opspraak door de aan slavenarbeid grenzende arbeidsomstandigheden van de werknemers. © Imageglobe